

НА ЧАСІ

У цей благословенний час щиро вітаю Вас зі святом світлого Христового Воскресіння! Святий Великдень несе нам довгоочікувану радість, дарує надію та впевненість у завтрашньому дні, поселяє спокій у серцях, зміцнює віру та живить душу.

Сердечно бажаю Божого благословення, здоров'я та добробуту. Хай переможний дух надії, всепрощення і надалі супроводжує Вас і Вашу родину, надає сил, енергії, насади для добрих справ на благополуччя та процвітання нашої рідної України. Нехай радісні Пасхальні дні закладуть благодатне зерно для нових перемог і звершень на Вашому життєвому шляху.

Христос воскрес!

*З повагою та найкращими побажаннями, ректор університету
Олександр Самойленко*

ВІТАЄМО

Вітаємо переможців Всеукраїнських предметних олімпіад.

Спеціальність «Хореографія» (м. Одеса)

Диплом II ступеня – **Гладков Іван** та Диплом лауреата – **Білан Оксана**, студенти 4 курсу факультету культури та мистецтв. Наукові керівники – к.пед. н., доц. Ростовська Юлія Олександрівна, ст. викл. Сірякова Ганна Вікторівна.

Спеціальність «Географія» (м. Київ)

Диплом III ступеня – **Іванова Анастасія Віталіївна**, магістрантка природничо-географічного факультету, науковий керівник – д.геогр.н., проф. Барановський Микола Олександрович.

Спеціальність «Політологія»

Диплом III ступеня – **Добкевич Анна Романівна**, студентка 3 курсу історико-юридичного факультету.

«Програмування»

(регіональний етап першості кубка світу)

Диплом III ступеня – команда **Мисаковець Святослав Андрійович, Ященко Ярослав Юрійович**, студенти 4 курсу Інституту точних наук і економіки.

Вітаємо переможців Всеукраїнських наукових конкурсів

Диплом I ступеня

В галузі «Гендерні дослідження»

Рева Валентина Вікторівна, студентка 6 курсу факультету психології та соціальної роботи, наук. кер. к.пед.н., доц. Володченко Жанна Михайлівна.

В галузі «Історичні науки»

Солодка Катерина Юріївна, магістрантка іст.-юр. фак. наук.кер. – к.і.н., доц. Крупенко Оксана Василівна.

В галузі «Романо-германські мови та літератури»

Зеленько Альона Вячеславівна, студентка 4 курсу факультету іноземних мов, наук. кер. – канд. філол.н., ст.викл. Шербак Олена Миколаївна.

В галузі «Дошкільна педагогіка»

Мойсеєнко Юлія Володимирівна, магістрантка факультету психології та соціальної роботи; наук. кер. – к.пед.н., доц. Аніщук Антоніна Миколаївна.

Шановний Олександр Дмитровичу!

*Т р и і -
м і т ь*
щирі та щиро-сердечні вітання з нагоди Вашого Дня народження!

Ваш професіоналізм та наполеглива праця зробили вагомий внесок у розви-

ток освіти, що робить Ваш трудовий шлях справжнім прикладом для наслідування, а відданість роботі в поєднанні з життєвою мудрістю та особистими якостями забезпечили Вам повагу колег та студентів.

Нехай Ваш шлях буде наповненим новими злетами і досягненнями, а людська щана буде подякою Вам за підняту працю, чуїність, уміння творити добро. Міцного здоров'я Вам, благополуччя, миру, щедрої долі, щастя у житті, творчої насади у відповідальній роботі, здійснення заповітних мрій та сподівань! Успіхів у всьому задуманому та нових підних здобутків! Ми безмежно цінуємо Вашу людяність та щирість та раді нащій співпраці! Нехай Господь береже Вас і подарує мною і дітям життя!

*Колектив Ніжинського державного університету
ім. Миколи Гоголя*

«Вірино» – кричали учасники «Історичних побрехеньок» у Ніжині

Черговий день народження Миколи Гоголя у його альма матер – Ніжинському державному університеті – цього річ відзначили напрочуд креативно. У стінах древнього вишу провели «Історичні побрехеньки» – наукову конференцію, що презентувала незвичайні ситуації з історії України і, ясна річ, самого Миколу Васильовича, який підніс українські побрехеньки до рівня світової класики.

– Ми постійно у пошуку нових форматів відзначення народин Гоголя, – сказав, відкриваючи захід, ректор Ніжинського університету Олександр Самойленко. – Бо наш виш вже 85 років носить його ім'я. І, повірте, щораз беремо приклад з Миколи Васильовича – вигадуємо щось цікаве.

– Не міг не підтримати таку колоритну подію, – продовжує один з організаторів побрехеньок, модератор конференції, письменник Олександр Забарний. – А почесним головою нашого організаційного процесу не могли не взяти відомого професора з Києва Віктора Брехуненка (залом котиться сміх).

Не дивно, що й саме почесно-жартівливе зібрання відбувалося у гоголівській аудиторії дванадцятиколонного корпусу Ніжинського університету, де на стінах зображені смішні і не дуже сцени з творів письменника. Столи та крісла розставили так, аби вийшло невимушене коло. До речі, як зазначив співорганізатор конференції, професор Євген Луняк, звернення до присутніх рекомендується починати зі слів «куме», чи «кумо» до того ж, без ніяких регалій.

У залі помічаю чимало молоді. Інтригуюча назва та інтерактивний формат заходу привели до аудиторії суботньої днини чимало студентів та просто небайдужих до непростих посиденьок людей. Зокрема, таких як Євгенія Мелюк, другокурсницю ніжинського істфаку.

– Скажу чесно, студенти не дуже люблять наукові конференції через монотонність та шаблони, а сюди реально захотілося прийти, послухати, подивитися на професора Брехуненка, – ділиться думками Євгенія. – Побрехеньки, як такі, є на кожній конференції в будь-якій науці, а тут не те що цього не заперечують, прямо так і назвали подію.

– Побрехеньки в історії річ нормальна, – каже професор Віктор Брехуненко. – А українці завжди вміли посміятися, які б не були в них скрутні часи. Візьміть до уваги хоча б козаків – навіть у таких серйозних речах, як взяття фортеці, наприклад, вони відводили немалу роль брехням і гумору. Свого часу мені навіть вдалося зібрати і видати анекдоти українців XIX століття.

Не злякались «Історичних побрехеньок» й інші почесні гості. Серед них відомі історики з Ніжина, Чернігова, Києва, Дніпра – Олександр Бойко, Ігор Кочергін, Юрій Шаповал, Сергій Павленко та інші.

– До численних традицій Гоголівського університету додали чергову, – усміхається ще один добродушний

співголова оргкомітету, професор Сергій Лепявко. – Те, що у нас така назва не означає, що ми перекручуємо реальні факти, чи події. Всі наші доповіді показують як історії, що були насправді, обростали міфами, жартами, брехнями. Доповідачі у своїх розвідках показують веселу та неординарну сторону історії, яка часто випадає з офіційного історіописання.

Як саме наука історія обростала різними «правдами» розповів у власному виступі Юрій Шаповал. А Олександр Бойко на прикладі гоголівських «Вечорів на хуторі біля Диканьки» показав, як швидко можуть розповсюджуватися чутки. Не мало брехні було і в науці – в цьому запевнив «кумів» Євген Луняк своєю історією «Як Г. Розумовський академіком побував». Побрехеньки чиновництва стали темою Сергія Лепявка. Дослідник пошвавив атмосферу історією про дулю від чернігівського губернатора. А ще один науковець з Чернігова Сергій Павленко довів, що побрехеньки поширюються і на портрети перших діячів минулих часів. Зокрема, відомий мазепознавець заінтригував присутніх розвідкою «Як Потьомкін став Мазепою».

Ну і куди ж, звісно, без винуватця непересічного заходу Миколи Гоголя. Цілий блок доповідей («Гоголь з нами») розкрив кумедні та навіть парадоксальні історії пов'язані з Миколою Васильовичем та іншими відомими письменниками. Літературні побрехеньки Чернігівщини відкрив присутнім Олександр Забарний, а гість

з Дніпра Ігор Кочергін виявив, що в часи Гоголя йому неабияк заздрили навіть дворяни, і тому писали про нього несусвітні нісенітниці. Веселі історії з повсякдення українського письменництва у неоднозначні 1920-ті пригадав філолог Юрій Бондаренко.

Такою собі нагородою за вдалі «брехні» стала для учасників екскурсія до музею Миколи Гоголя. Екскурсовод Анна Парубець розповіла, що пристрасть до побрехеньок у Гоголя зародилася ще у студентські часи, коли він ретельно збирав почуті перекази та історії на вечорницях у ніжинському мікрорайоні Магерки. А ще під час екскурсії спростували побрехеньку про те, що Гоголь любив навчатися, яка шаблоном прикріплюється до більшості відомих людей. Насправді ж навчальний процес для генія був справжньою мукою. Навіть бажав, аби його альма матер згоріла. Не дарма Гоголь полюбив театр, а особливо жартівливі постановки, що стали для юного дарування віддушиною.

Ще на початку «Побрехеньок» учасники домовилися закінчувати свої спічі анекдотом. Традиція зосталася непорушною до самого кінця і щораз зривала овації. Як і вигуки «вірино» – «не вірино» після кожного виступу у невимушеному колі. Щоправда «не вірино» так нікому й не кричали. Певно, все-таки вдалися ніжинські побрехеньки...

Михайло Ломоносов, магістрант історико-юридичного факультету

Професор Брехуненко в музеї Гоголя

Веселі історії з повсякденного життя Інституту князя Безбородька (1875-1920 рр.)

ДО 200-РІЧЧЯ ВІДКРИТТЯ ВИШУ

Шановний наш читачу, йдучи назустріч славному ювілею – 200-річчю з дня відкриття Ніжинської вищої школи, редакційний колектив «Альма матер» запроваджує нову рубрику. Закликаємо Вас надсилати дописи та статті про славне минуле нашого навчального закладу. Це можуть бути спогади, наукові дослідження, есе. Сьогодні ми пропонуємо вам цікаве дослідження, зроблене доцентом кафедри всесвітньої історії Петром Петровичем Моціякою.

Питання сміхового контексту повсякденного життя Історико-філологічного інституту в Ніжині (1875-1920 рр.) є доволі складним, оскільки до нас дійшло небагато свідчень такого роду у вигляді чи то спогадів викладачів, чи спогадів колишніх студентів інституту. Крім того, особливістю Історико-філологічного інституту князя Безбородька був його закритий характер через існування інтернату для студентів. Усі студенти, відповідно до Статуту інституту, повинні були проживати в будівлі навчального закладу і перебувати на повному державному утриманні. Правовий статус студентів інституту регулювався «Правилами для студентів Нежинского историко-филологического института князя Безбородко», де, перш за все, впадає у вічі вкрай обмежений перелік прав студентів і мало не всі параграфи зазначають винятково зобов'язання студентів. Тому веселощі молоді в інтернаті були під постійним контролем чергових викладачів і студенти багато чого не дозволяли собі.

Ті свідчення, які ми маємо, можна умовно розділити на три групи: перша – спогади самих викладачів про життя інституту чи свідчення з документів навчального закладу, друга – спогади студентів про викладачів, третя – спогади студентів про своє життя в інституті під час навчання. Найбільш об'ємними і насиченими смішними моментами життя інституту є спогади колишнього студента (1910-1914 рр.), а потім ректора Ніжинського Інституту Народної Освіти Олександра Олександровича Карпека (1891-1969 рр.), а також щоденники професора Михайла Миколайовича Бережкова (1850-1932 рр.), який працював тут протягом майже всього періоду існування інституту. У процесі роботи з цими матеріалами нам принагідно вдалося відшукати деякі приклади смішних історій.

Зокрема, О.О. Карпеко у своїх спогадах згадує про візит до Ніжина (здається, в 1911 р.) чернігівського губернатора М.О. Маклакова (у 1912-1915 рр. міністр внутрішніх справ Росії). Захотілося тоді губернаторові відвідати також і ніжинський інститут. Причому губернатор по-солдафонськи навіть не запитав попередньо, коли буде зручно це зробити та не звернувся безпосередньо до директора повідомити про свої наміри, а пристойність цього ж вимагала. Коли ж губернатор з чисельним почтом у супроводі ніжинського начальства завітали у вестибюль інституту, І.І. Іванов не вийшов зі своєї квартири його зустріти. Час ішов, а директор не виходив. Коли ж інспектор І.І. Семенов спробував покликати директора, то його камердинер голосно відкарбував: «Его превосходительство господин директор приказал доложить,

что, если его превосходительство господин губернатор желают его видеть, пускай пожелают завтра в приёмные часы с часу до двух». Це чули і присутні на вулиці. Настало якесь заціпеніння. Усі були приголомшені таким поворотом. За якусь хвилю губернатор опам'ятався і нервовим кроком вийшов з будівлі інституту до свого фаєтону. Переважна більшість студентів та викладачів були на боці свого директора і раділи, що губернатору показали на двері. А вінець цієї історії був не менш цікавим. Повернувшись додому, губернатор направив листа міністру внутрішніх справ з викладом того, що сталося в Ніжині, сподіваючись, що це дійде і до міністра освіти, а той, відповідно, зробить висновки стосовно І.І. Іванова. Директор інституту, у свою чергу, теж давав письмові пояснення. Після розгляду справи по суті губернатору з Петербурга зробили зауваження, що він вчинив нетактовно [1, с. 137-138]. Так директор не дозволив принизити себе в очах колективу перед зарозумілим і хамовитим начальством.

Розповідає О.О. Карпеко і про дивацтва професора слов'янської словесності і мови Григорія Андрійовича Ільїнського (1876-1937 рр.). Зокрема, одного разу восени студенти бачили, як він стояв посеред дороги в багнюці і читав якусь книгу. Він так захопився, що не помітив, як вислизнув з його рук портфель, а з голови вітром здуло капелюха. Вітер, який розгулювався, рвав безжально його пальто і волосся, а він стояв, як нічого й не було і читав книгу. На базар ідуть люди на своїх запряжених волами возах, кричать йому, щоб звернув на бік, але до нього не доходить. Стоїть і читає. Селяни лаються, а потім самі завертають і об'їжджають його. Закінчивши читати, Ільїнський приходить до тьми, хапає із землі портфель і капелюха та с'як-так кладе його на голову і поспішає на заняття, боячись запізнитися [4, с.441]. Г.А. Ільїнський жив одинаком, наймаючи в місті невеличку кімнатку. Його хазяйка встановила для нього суворий режим, заборонивши, наприклад, з'являтися додому після десятої вечора. Одного разу Григорій Олександрович затримався зі студентами на вечірніх заняттях пізніше десятої години. Студенти пішли його провести темним містом. Незважаючи на всі прохання професора, хазяйка так і не відкрила йому двері. Довелося тоді відкривати вікно до його кімнати, а оскільки фундамент будинку був високим, то студентам довелося ще й підсаджувати професора до вікна. І він безкінечно дякував студентам за таку допомогу [5, с.442].

Петро Моціяка

Продовження у наступному номері

Сьогодні маємо свято: ювілейні заходи, присвячені 90-річчю від дня народження академіка Федора Арвата

18–19 квітня 2018 року в Ніжинському державному університеті ім. Миколи Гоголя відбулися урочистості з нагоди 90-річчя від дня народження видатного діяча освіти і науки, одного із засновників та перших академіків Національної академії педагогічних наук України, ректора Ніжинського державного педагогічного інституту ім. Миколи Гоголя (з 1978 по 1995 р.р.) Федора Степановича Арвата.

18 квітня відбулось урочисте зібрання та пленарне засідання науково-практичної міжнародної конференції «Четверті Арватівські читання», презентація книги «Академік Федір Арват. Наука творити добро», концертна програма мистецьких колективів університету, ознайомлення з експозиціями музеїв та картинної галереї університету. 19 квітня – продовження науково-практичної конференції. У рамках читань відбулася робота секцій: мовознавчої, літературознавчої, методичної, теорії та практики перекладу.

Арватівське свято – свято науки, свято відзначення людяності, добропорядності, щирості почуттів, яке збирало чимало кількості шанованих гостей. До університету завітали авторитетні політики, наукові діячі освіти: заступник Міністра освіти і науки Юрій Рашкевич, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України Лариса Березовська, народний депутат України, голова фракції «Народний фронт», онук Федора Арвата Максим Бурбак, народні депутати України Олександр Кодола та Микола Федорук, ректор Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди Віктор Коцур, очільник міста Ніжина Анатолій Лінник, а також професорсько-викладацький склад університету, працівники та студенти НДУ ім. М. Гоголя на чолі з ректором Олександром Самойленком, родина та друзі Федора Степановича.

«Сьогодні непересічна подія, бо ми згадуємо і вшановуємо у стінах нашого вишу справжнього вчителя з великої літери, гуманіста, вченого – Федора Степановича Арвата. Коротке земне життя, але помітний, яскравий слід в історії і у пам'яті людей залишив Федір Степанович. Академік, який знав ім'я та прізвище кожного студента. І це не особливості його пам'яті, а особливе, батьківське відношення до кожного» – говорили ведучі свята.

Привітав усіх присутніх ректор університету Олександр Самойленко. «Сьогодні маємо свято» – так любив говорити Федір Степанович. Це той девіз, з яким він жив, працював, втілював у життя свої ідеї та вивів наш навчальний заклад на вершини своєї слави, в проміннях якої ми нині перебуваємо», зазначив на початку виступу Олександр Самойленко.

Доктор філологічних наук, професор Григорій Самойленко нагадав присутнім про життєвий шлях Федора Арвата.

Було зачитано офіційне привітання від Міністра освіти та науки України Лілії Гриневич її заступником Юрієм Рашкевичем.

«Навіть і гадки не мав, коли ще малим щорічно гостював в Ніжині, що пройнуть роки і я виступатиму перед поважною аудиторією, згадуючи діда Федю та бабусю Нелю (також викладача та професора Ніжинського університету). Саме сьогодні, в день його народження, Федора Арвата завжди згадують найкращими словами педагогічні працівники та випускники філфаку Чернівецького національного університету, деканом якого він був. Не менш теплі згадки про нього і в Ніжині, де він відроджував славетні традиції Ніжинського вузу. Дякую всім присутнім за шанування пам'яті Федора Степановича. Окрема подяка за книгу, в якій для нащадків зібрані численні спогади про нього», – підкреслив Максим Бурбак.

«Ніжинська вища школа формувала і продовжує формувати освітній і культурний рівень нашого древнього міста, і в цьому значна заслуга родини Арватів. Ніжинський університет не даремно гордо несе девіз «Працею і старанням – LABORE ET ZELO». Переконаний, що тільки від старанної спільної праці науковців, педагогів, студентів, представників різних глоск влади залежить успіх не лише університету, а й усієї ніжинської громади. І саме цим шляхом до успіху йшов академік Федір Степанович Арват», – наголосив Олександр Кодола.

Олександр Самойленку, ректору Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя, ректору Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди Віктор Коцур вручив нагороду Національної академії педагогічних наук України – медаль «Григорій Сковорода».

«Батько, людина, вчитель» – саме так сказав про Федора Степановича його випускник педагог, краєзнавець, громадський діяч Степан Колодницький.

«Ім'я Федора Арвата навіки викарбуване в історії ніжинського вишу, а також назавжди залишиться у пам'яті тисяч випускників Ніжинського педагогічного інституту, а згодом державного університету, які й багато років після випуску називають себе «дітьми Арвата». Федір Степанович у своїй діяльності на посту ректора зробив надзвичайно потужний поштовх розвитку Ніжинського університету у багатьох сферах: у підвищенні рівня підготовки педагогів, у науковій діяльності і навіть у фактичній розбудові вищого навчального закладу. Що, безумовно, позитивно вплинуло на розвиток самої ніжинської громади» – підкреслювали виступаючі у своїх промовах.

Урочистості завершилися концертною програмою мистецьких колективів університету.

Тетяна Марченко

*Бурбак Максим Юрійович,
народний депутат України,
внук Ф.С. Арвата*

Актуальний круглий стіл студентів-істориків

Вплив недалекого радянського минулого на сучасне життя ще доволі відчутний. Це добре розуміє студентська молодь, яка й зібралася 19 квітня в Гоголівському виші на актуальний нині круглий стіл з неоднозначною назвою «Від «Номо sovieticus» до громадянина демократичної держави».

Ініціатором непересічного наукового заходу стали студентські наукові осередки історико-юридичного факультету Ніжинського університету імені Миколи Гоголя та історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка. Студенти обох вишів продовжують започатковану нещодав-

но співпрацю. Не могли оминати важливу молодіжну дискусію і молоді науковці з Тернопільського педуніверситету імені Володимира Гнатюка та, звісно ж, добрі друзі ніжинських істфаківців з Педагогічного університету в Кракові. Студентську наукову ініціативу також радо підтримали викладачі.

Не дивно, що вступна дискусійна панель – покликана визначити, чи були люди з країни Рад громадянами – проходила у нещодавно відкритому музеї-лабораторії «Номо sovieticus», де молодь мала можливість унаочнити виголошені тези та власні знання про щодення радянської людини, названої сатиричним терміном філософа О. Зінов'єва. Після доповіді та екскурсії у музеї молодь прийшла до важливого висновку – того, що ми розуміємо під поняттям «громадянин» сьогодні, у Радянській державі не було і близько, а люди жили ілюзіями.

Паралельно відбувалися жваві панельні дискусії, що порушили цікаві та водночас незручні питання про патріотизм та громадянськість в умовах війни, тернистий шлях від тоталітаризму до демократії та, звісно ж, індикатори зрілої демократії – громадські інституції на посткомуністичному просторі. Виступи молодих науковців та вже досвідчених доповідачів Руслана Куцика, Матеуша Каміонки, Олексія Удовенка, Катерин Мухіної, Владислава Шмиголя та багатьох інших настільки захоплювали присутніх, що про часові рамки та регламенти доводилося забути.

Михайло Ломоносов, магістрант історико-юридичного факультету

Приймаємо гостей з Канади

11 квітня 2018 року читальний зал старого корпусу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя приймав ранніх гостей – випускницю університету, засновницю канадської освітньої агенції Best Education Choice Мирославу Уніат та офіційного представника агенції в Україні Анастасію Чулкову.

На зустріч «Про Канаду в AlmaMater» зібralися студенти й викладачі різних факультетів, працівники університету. Тепла й дружня атмосфера, цікаві запитання, вичерпні відповіді Мирослави – все це сприяло продуктивному діалогу й залишило по собі багато позитивних вражень. Мирослава Уніат уже 7 років живе в Канаді, де в університеті Альберта (місто Едмонтон) отримала диплом магістра. Колись сама повна енергії й бажання, трішки невпевнена в собі дівчина, тепер допомагає таким же майбутнім студентам правильно обрати коледж або університет і вдало вступити. Агенція Best Education Choice співпрацює з багатьма престижними закладами Канади, повністю представляє інтереси студентів: займається оформленням і подачею документів від їхнього імені, консультує та допомагає із переїздом та освоєнням у Канаді. Крім того, очі можуть удосконалити свої знання англійської в мовних школах, на курсах для вчителів англійської мови тощо. Мирослава на власному досвіді перекона-

лася, що українці можуть реалізувати себе за кордоном. Своїм прикладом довела: для того, щоб мрія збулася, варто забути про страх і впевнено діяти.

Івахно Наталія, магістрантка філологічного факультету

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ

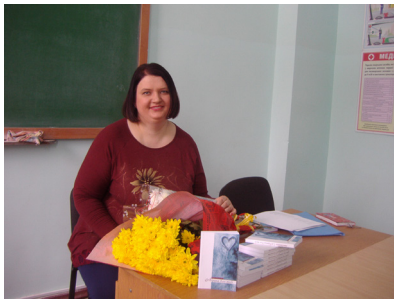
Радість любові

Марія Наконечна. Лірика для тебе. – Кам'янець-

Подільський: Друкарня Рута, 2016

Мне говорили: Джек Лондон, деньги, любовь, страсть... А я знал, что Вы – Джиоконда, которую нужно украсть. И украли... У каждого из нас была украденная Джиоконда.

В. Маяковский

Нерозділене кохання Володимир Маяковський перетворив на поетичні шедеври. Гіркота втрати стала джерелом його натхнення. «У Маяковського мені подобається саме його любовна лірика», – сказала мені кандидат психологічних наук,

доцент кафедри загальної та практичної психології Ніжинського держуніверситету імені Миколи Гоголя Марія Наконечна. Її «Лірика для тебе» – це теж присвята тому, котрий обдарував авторку радістю нерозділеної любові. Так, саме радістю. Пам'ятаєте в Івана Буніна: «Трагічна любов – це теж любов. Найтрагічніше, коли немає ніякої». Перечитавши декілька разів 192 сторінки поетичної збірки, я не знайшла, бодай, жодної сльозинки чи нарікання.

*Ищу себя: за слоem слой
Снимаю маски пред собой.
Ловлю себя: за тактом такт
Все выше гимны баррикад.
Иду к тебе: рука в руке,
Пуускаю мысли по реке.
Люблю тебя, тобой пьяна –
Тобой ищу себя до дна.*

5 августа 2015 г.

Шанувальники російської поезії «срібного віку» погодяться зі мною в тому, що саме отаке шукання себе через кохання, образ коханого так притаманне Арсенію Тарковському, Марині Цветаєвій, Борису Пастернаку. Їх віддуння ми чуємо в Анни Ахматової і Белли Ахмадуліної. Остання сказала про них так: «З нами завжди тіні великих страждальців. Вони, власне, й очолюють нашу совість і нашу свідомість. Вони стали нашим скарбом і нашою розрадою. Трагічний досвід терзає, раниць і підносить».

*Когда вернулся свет и новый день,
Заботы пресной выпиты остатки.
Я погружусь в нечаянную лень
Признаний светлых и ироний шатких.
Когда увижу свет твоей любви,
Ты миром станешь в радостной Вселенной.
А за окном цветные пузырьки
Касаясь стекол, умирают тленно.*

7 мая 2006 г.

За Миколою Бердяєвим саме у творчості людина піднімається до висот Творця, до його досконалості. І це єдиний спосіб бути щасливим.

*Сладок сон, печален век.
Труден путь твой, человек.
Я иду в людей толпе,
Я несу любовь к тебе.
Ты внутри себя велик,*

*Твой воодушевляет лик.
Тихо, страстно по ночам
Строю стихотворный храм.*

2 октября 2015 г.

Вперше це сталося ще під час навчання в обласному ліцеї. Куратор групи Василь Сурков повів усіх на концерт симфонічного оркестру, і, очевидно, образна гармонія, виражена звуком, підказала перші поетичні рядки. Поглиблене вивчення англійської мови, творчості Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, її матері Лариси Косач, перечитування вже названих російських авторів, участь у літературній студії, якою керував Олександр Гадзінський, змушувало братися за поетичне перо, коли не писати ставало неможливим.

*Я перечеркнутой страницей
Была в прочитанном романе.
Была рассыпанной корицей
На кухне в праздничном дурмане.*

*Была невыслушанным словом,
Одним их тех, которым верят.
Была я странницей без крова,
Стуча в незапертые двери.*

14 января 2006 г.

«Прості слова про звичайні речі. Але в цій простоті є й сила вислову, й глибина думки». Так сказав Ігор Качуровський про Анну Ахматову. Очевидно, саме такою глибокою простотою і приваблює ця поетка Марію Наконечну, вплив якої відчутний і в її творчості.

При виборі професії філологію перемогла соціальна педагогіка й практична психологія. Вірніше – викладач Микола Папуча. За словами професора, його найкраща учениця стала його розумною колегою. Для наукової роботи Марія вибрала психологію. Темою її першої дисертації стала «Допомога іншому: психологічні аспекти».

Першу поетичну збірку авторка поділила на два цикли: «Любовні елегії» і «Радість любові»

*Рождает день сиянье звезд.
Ты слышал, как поет нам дрозд?
По лунным линиям спеша,
Звенят росинки в спорышах.
Небесный свод скрывает высь,
Еще лишь раз ты мне приснишь.
В любви рождается душа,
Спокоен шепот камыша.*

1 октября 2015 г.

«Що таке натхнення?» – запитували в Марії під час презентації збірки на факультеті психології та соціальної роботи. Наконечна погодилася з Михайлом Бахтіним, який визначив місце автора щодо тексту як «позазнаходжуваність». Ідеться перш за все про мистецьку прозорливість, про повноту сприймання світу. Але повнота дається неповною причетністю до того, що між людьми відбувається, відстороненістю, зовнізнаходжуваністю... Можливо, такою зовнішнєзнаходжуваністю для науковця й поетки є психологія. Хоча для неї особисто таїна творчості залишається нерозгаданою.

Я ж схилиюся до думки Оксани Забужко про те, що в умовах суціль матеріалістичної цивілізації за одним лише мистецтвом зберігається функція хранителя тайни. Але перечитавши «Лірику для тебе», мені здається, що таємниця творчості Марії Наконечної саме в радості любові.

*Радость, воспетая в звездах.
Радость, чей смысл так велик.
Радость в стихах или в прозе
Увековечивать миг.*

4 октября 2015 г.

Надія Онищенко

Квітневі викрутаси

Уже традиційно до Міжнародного дня танцю 14 квітня в приміщенні актового залу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя відбувся III Міжнародний фестиваль-конкурс дитячого та молодіжного хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси».

Засновники: Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, факультет культури і мистецтв імені Олександра Ростовського, кафедра музичної педагогіки та хореографії, соціально-гуманітарний відділ.

За дозволом Міністерства освіти та науки України, Міністерства культури України, державного навчально-методичного центру культури і мистецтв України.

Мета: популяризація, збереження та розвиток хореографічного мистецтва країн ближнього та дальнього зарубіжжя; обмін досвідом з питань фахової підготовки педагогів-хореографів; встановлення творчих контактів, сприяння дружнім зв'язкам між учасниками фестивалю-конкурсу.

Завдання: сприяння підвищенню рівня хореографічної освіти дітей та юнацтва; підтримка молодих балетмейстерів та творчо обдарованих дітей і молоді; виявлення найбільш талановитих учасників конкурсу;

обмін професійним досвідом у галузі хореографічного мистецтва.

Святково-конкурсну програму відкрив лауреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів – Народний ансамбль танцю «Забава» факультету культури і мистецтв імені Олександра Ростовського, керівник та балетмейстер-постановник кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичної педагогіки та хореографії Олександр Пархоменко.

З доброзичливим вітанням до учасників звернувся голова оргкомітету міжнародного фестивалю-конкурсу дитячого та молодіжного хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси» ректор університету, кандидат історичних наук, доцент Самойленко Олександр Григорович, який побажав глядачам отримати задоволення, а учасникам перемогти.

Зазначимо, що фестиваль-конкурс відбувався в 5 вікових категоріях:

Підготовча вікова категорія:

- дитячий танець

Молодша вікова категорія:

- класична хореографія
- народна хореографія
- сучасна хореографія
- естрадна хореографія
- вільна танцювальна категорія

Середня вікова категорія:

- класична хореографія
- народна хореографія
- сучасна хореографія
- балетна хореографія
- вільна танцювальна хореографія
- народна стилізація
- естрадна хореографія

Молодь від 16 років і старше:

- народна хореографія
- мистецтво балетмейстера

Дорослі від 25 років і старші:

- народна хореографія
- мистецтво балетмейстера.

Гран-прі отримав дитячий зразковий ансамбль бального танцю «Шанс» Ніжинської дитячої хореографічної школи (керівник – Ірина Мірошник).

Висадка алеї на території Ніжинського вишу

Профком працівників університету на чолі з Лейберовим Олексієм Олеговичем та відділ кадрів в особі Лапка Федора Степановича взяли участь у посадці алеї з нагоди 60-річчя першого проректора, проректора з науково-педагогічної роботи Бойка Олександра Дмитровича. Всього було висаджено 60 дерев: а саме сосни, ялинки, дуби та черешні. Тим самим поєднали озеленення території та подарунок ювіляру.

Віримо, що дерева швидко тягнутимуться вгору, милуватимуть око своєю пишною красою, подарують прохолоду в спекотну днину, а також нагадуватимуть прийдешнім поколінням про добру справу.

Сьогодні я мала розмову з моєю колегою, директором Музейного комплексу Ніжинського державного університету Анною Парубець. Здавалося б, які це нові теми можна заторкнуту з людиною, з якою я спілкуюся щодня. Застала я Анну Сергіївну під час роботи і на власні очі побачила, як вона запалила вогник цікавості в очах дітей, для яких саме проводила екскурсію у музеї Миколи Гоголя. Такою ж цікавою, легкою та невимішеною виявилась і наша розмова.

- Доброго дня. Вітаємо Вас із перемогою у конкурсі «Жінка року 2017» у номінації «За особистий внесок у розвиток національної культури».

- Дякую, для мене це велика честь.

- Розкажіть нам про себе.

- Народилася я в місті Шостка. Батьки мої працювали на заводі «Свема» в експериментальному цеху. Життя двох поколінь нашої родини пов'язані з хімічною промисловістю. І лише ми з братом Стасом обрали педагогічний шлях, адже я після закінчення школи вступила до філологічного факультету, а він згодом обрав спеціальність психолога.

- Чи думали ви, що станете музейником? Чи музейна професія сама вас знайшла?

- Ніколи такого і в думках не було.

Скоріш за все, це збіг обставин. Коли мені запропонували працювати в музеї, реакція моя була негативною, я взагалі не бачила себе на місці екскурсовода. Користуючись нагодою, хочу висловити вдячність Забарному Олександрові Вадимовичу та Риженку Анатолію Миколайовичу, які переконали мене залишитись у музеї, де я вже і працюю 13 років та отримую від цього неймовірно задоволення.

- Музей – це простір для діалогу. Чи ваш відвідувач завжди налаштований на нього?

- На цей діалог людину ще треба налаштувати. Інколи вона приходить і здатна діалогувати, але часом з різних причин людина не налаштована спілкуватись. На моє переконання, завдання екскурсовода – налаштувати людину саме на діалог, знайти з кожним відвідувачем спільну мову. Буває навіть так, що екскурсант говорить мені більше, аніж я йому. Я в ході екскурсії отримую тоді більше, ніж віддаю. Так і має бути, адже музей – це вільний простір, де людина себе комфортно почуває. Я відходжу від такого стереотипу, що в музеї треба лекції читати.

- На що вас надихає щоденне споглядання прекрасного у стінах музею?

- Картин, на жаль, я не пишу, хоча хотіла б. Та і творчістю ніякою не займаюся, але надихаю своїх чоловіків. Мій чоловік Анатолій – барабанщик у рок-гурті, а синок Ваня танцює брейк. Взагалі, картинна

галерея – це простір, який генерує енергію. Можна зайти в картинну галерею без настрою, втомлений, а виходиш окружений, зовсім з іншими почуттями.

- Як ви думаєте, що людина шукає в музеї?

- Кожна людина іде до музею за своїм. Немає двох однакових реакцій. Хтось іде за відпочинком, хтось – за пізнанням нового, хтось просто за спілкуванням. І я рада, що кожен знаходить це «своє» в нашому Музейному комплексі. Ніхто з нашого музею не виходить байдужим.

- Який ваш улюблений музей з уже відвіданих, а який ви мрієте відвідати?

- Моя мрія – це Національний музей Прадо у Мадриді. За останні роки я була у багатьох музеях та галереях, але найулюбленішим місцем залишається картинна галерея нашого вишу. Це напевно тому, що я можу споглядати полотна чи не щодня, не поспішаючи. Хочеться інколи постояти біля якоїсь картини, пропустити її через себе, а під час екскурсій до інших галерей завичай часу на це обмаль. А тут є така можливість.

- Яка ваша улюблена картина із представлених у галереї?

- Перша картина – це полотно Сергія Шишка «Прояснюється», а інша – «Іродіада» Гвідо Рені.

- Що вам найбільше подобається у своїй роботі?

- Наш дружній колектив і те, що я маю можливість щодня доторкатися до Прекрасного.

- Існує такий стереотип, що професія музейного працівника рутинна і буденна. Розвінчайте це твердження.

- Таке переконання дійсно є. Але це все залежить від музейника. Не погоджусь із тим, що це рутинна робота. Не може бути рутини там, де щодня різні люди. Експонати сталі, вони не змінюються, але реакція людей на ці експонати абсолютна різна.

- Музейний комплекс Ніжинського державного університету відвідували экс-президент, народні депутати, міністри, голови облдержадміністрацій та інші поважні особи. Яке враження на них справив музей? Що сподобалося найбільше?

- Викликає захоплення основа музейних традицій нашого вишу – картинна галерея. Наш виш – єдиний навчальний заклад в Україні, який має таку колекцію полотен. Усіх вражає, що в такому маленькому містечку є такий комплекс, який дає можливість не лише студентам, а й усім охочим побувати в «маленькому Луврі».

- Ми спілкуємося напередодні вашого професійного свята - Дня музеїв. Бажаю вам вдячного відвідувача та усіх гараздів.

- Дякую.

Розмову вела **Анна Лебедева**

Закохана у мистецтво

ALMA MATER

Засновник – колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк. аркуші. Тираж 900 примірників.

Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Олександр Забарний

Редактор: Анна Лебедева

Члени ради: Григорій Самойленко, Віталіна Скороход, Анна Парубець, Сергій Іванюк, Аліна Лещенко

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м. Ніжин Чернігівської обл., вул. Графська, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almandu1982@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Анна Лебедева

Коректор: Анна Парубець

Віддруковано у Видавництві НДУ імені М. Гоголя

Замовлення №102

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. * За точність викладення фактів відповідає автор.

* Редакції надано право редагувати й скорочувати матеріали. * При передрукуванні матеріалів обов'язково посилатися на газету "ALMA MATER"